

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авчайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надіславим» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Водні дороги в комісії.

(X) Рада державна з великою запопадливостю вихиснує короткий ще час, який має до розпорядимости перед скликанєм краєвих соймів, щоби полагодити великі економічні предлоги (інвестиційний і воднодороговий закон) та бюджетову провізорію і закон про девятигодинний час в копальнях. Інвестиційний закон вже стоїть на дневнім порядку і сегодня починає ся над ним розправа в посольській палаті, бюджетову провізорію ухвалила в п'ятницю комісія і она також стане в тих днях на дневній черзі, закон про 9-год. час робочий в гірництві буде на вечірних засіданнях сего тижня полагоджений, а воднодорогова комісія працювала пильно в середу, п'ятницю і суботу, і перевела загальну розправу та значну часть подрібної.

Перехід до подрібної розправи над будовою каналів і регуляцією рік ухвалено односторонно і тим способом на причуд заступники ради державної зложені з так різнородних елементів заявили ся за потребою сего важного діла. Перед тим переведено порозумінє між сторонництвима що-до обезпеченя регуляції рік. В теперішнім виді осягнув закон засадничє одобрєне всіх сторонництв, навіть представник ческої шляхти при всіх застереженях висловив, що не відносить ся неприхильно до каналового проєкту, а також ческий аграрник висловив, що й єго сторонництво починає освоювати ся з сим законом. Отже хоч в Прусах подібна каналова предлога упала і вивернула міністерство, хоч до Австрії внесено з Прус аграрною літературою консерватистів великі сумніви що-до хосенности водних доріг, велика більшість в Австрії приняла плян про водні дороги вельми прихильно. Справедливо міністер-президент в своїй промові згадав про се, що в Австрії питанє про водні дороги обсуджувано від многих літ всесторонно, і що тоді не підношено тих сумнівів, які тепер висувують аграрники. Ся предлога найбільш причинила ся до того, щоби перед населенєм дати парламентові і правительству кріпку підпору. Певно, що всяка новість нарушує потреха деякі інтереси, але справедливо нагадав міністер-президент, що й против будови залізниць давно підношено сумніви, а одиниці обовязані свої інтереси приладити до відмінних обставин і погодити з ними своє економічне єствовавє. Всяке велике підприємство є ризиковне, а хто сего боїть ся, сей є засуджений на застою. Регуляція рік буде для країв хосенна, а підвишенє меліорацийного фонду повинно припасти в хосен тим краям, що лише посередно будуть користувати ся водними дорогами. Др. Кербер заявив також, що в регуляційний плян втягає горішній Дунай аж до устя Іспери, зорганізує адміністрацію водних будов і утворить для сего центральний відділ. Була ще одна трудність до поборєня, т. є. домагань 25% краєвих додатків з боку правительства, коли тимчасом субкомітет давав лише 10% протягом суботи

повело ся субкомітетові довести се до порозуміння на 12½%.

Наслідком переговорів др. Кербера з сторонництвима і нарад субкомітету змінено первіснє предлогу, втягаючи до неї регуляції рік і меліораций і для того вийде новий §. 6., котрий обезпечує регуляцію а після обставин каналізацію тих рік в Чехах, Моравії, Шлезку, Галичині, горішній і долішній Австрії, які творять з названими в §. 1. каналами одноцільну сіть, а регуляція (каналізація) тих рік має почати ся найпізнійше сучасно з будовою каналів. Для виконання тих регуляцій буде окремим законом підвишеній меліорацийний фонд державний. Будова каналів має почати ся найпізнійше в 1904 р. отже наслідком нового §. 6. і регуляції рік мають найпізнійше бути розпочаті в тім році. Розходить ся о ріки, що стоять в звязи з каналовою сіттю, отже горішній Дунай, Велтава, Лаба, а імовірно і Висла (про Дністер чомусь промовчуть!) Сим §-ом обезпечено початок регуляції рік на 1904 р., отже Чехи можуть бути певні, що регуляція Велтави і Лаби почне ся 1904. р. Крім того правительство обіцяє иньші ріки зрегулювати з підвишеного меліорацийного фонду.

Для регуляції рік дано ще иньшу порукку §-ом 7, котрий входить на місці §. 6. давної предлоги і висловлює, що кошти водних доріг (обнятих §-ом 1.) і регуляцій (каналізацій), о скілько не можуть бути покриті з меліорацийного фонду, зглядно з додатків країв, громад і інтересентів, мають бути покриті позичкою найвисше 4% вільною від податку, сплатною в 90 роках. Правительство уповажляє ся в добі 1904—12 випустити найбільш номінальних 250 мільонів корон позички, а з сего найбільш 75 міль. має бути ужитих на регуляції (каналізації) рік.

Субкомітет поробив ще дальші зміни в предлозі а іменно що-до участі країв в амортизації і опроцентованю позички на кошти будови водних доріг. Як в горі сказано, по довгих пересправах з правительством повело ся установити сї додатки краєві на 12½%, т. є. одну осьму часть цілої суми. Платенє починає ся з передачею каналу або части каналу до публичного ужитку, а устає, коли канал або єго часть, винявши кошти руху і удержаня, в двох по собі слідуєчих роках покриває потрібну на опроцентованє і амортизацію суму на кошти будови. Крім того правительство до воднодорожної ради буде іменувати лише половину членів, а другу вибирає краєвий виділ того краю, що поносить додатки. При будові має узгляднити ся краєвих робітників і краєвий промисл, о скілько се дасть ся погодити з успішним ходом робіт.

В суботу принято в комісії §. 1. закона в подрібній розправі, а в понеділок і вторник комісія імовірно довершить свої роботи і справозданє прийде на дневний порядок після инвестиційного закона.

Пастирський лист

до рускої інтелігенції

ВПрєосв. Митрополита Андрея Шептицького

Божою Милостию і сьвятого Апостольского Римского Престола благословенієм

Митрополита Галицького, Архиепископа Львівского Епископа Камєнецкого.

(Дальше)

II.

Вірні християни добровільно приймають на себе обовязки сповняти закон.

Закон сей не ставляє себе яко щось нового, а лишєнь яко доповненє і поясненє того, що було закона природного і закона Божого. Христос прийшов «исполнити закон».

Крім санкційної сили, котру дає законви Христа, обявленє через Него данє самим Богом, має протє сей закон і сю санкцію справедливости Божої, о котрій сам розум пересвідчав ся на кождім кроці з сущно-етичного характеру суспільности людскої.

Вистарчить розглянути ся по сьвітї, щоби признати поза гробом якусь «справедливість, котра кождому відаєть по ділом єго».

Подвійне є право природи людскої: Право, так сказати би матеріальне, фізичне, котрим рядить ся ціла природа, а протє і люде і право моральне, котре накладає на люде обовязки совісти.

Право фізичне природи функціонує з математичною стислотию, котра, як є мірою наших годвинників, так і мірою всякої математики. Вєї права фізичні так з собою суть згармонізовані і звязані в одно, що представляють цілу симетричну систему, над котрою від віків працюємо, а котру лишєнь в малій части уміємо роз'яснити.

Того однак ми вєї певні, що цілий сьвіт стоїть ладом того права.

Знаємо, що звихненє і нарушенє того ладу непорядком відбиває ся на гармонії сьвіта, неначе мстить ся за нарушенє своє.

То право фізичне має свою санкцію висшу над вєї сакції сего сьвіта, має свою силу, котра сьвітом рядить і о вєім промишляє.

Якби якась зухвала рука змогла а посьміла змішати гармонію сил і прав природних там, де ті вєї сили в одну силу звязані, котра їх організує і в рівновазі утримує, пропала би гармонія і лад, а сьвіт розбив би ся в атоми і вернув би в хаос.

Не менше від права фізичного є в природі людскої природним право моральне, вродженє кождому чоловікови, о котрім сьвідчить єго совість.

Заперечувати се право моральне, є заперечувати стійність вєїх етичних поватий чоловіка.

Як права морального нема, сьувірем понятє добра і зла, обовязку і права, кривди і справедливости, чесноти і переступств, заслуг і вини.

Як права морального нема, мріями бажаня порядку, мріями наріканя на кривди, мріями критики устроїв суспільних.

Як права морального нема, правом людскости буде безправе і всяка кривда, всякий злочин буде чоловікови природним. Здоровєм людскости буде неморальність, житє люде бор-

бою всіх з всіми, любовию їх самолюбів, а ідеалами їх інстинкти звирят.

Є проте природне людям право, право етичне і без того права суспільність людська і її лад непонятним дивоглядом.

Знає се добре рід людський і висилками всіх сил народів шукає, бажає ладу виконання права етичного.

До того стремлять люди чини організуючи людей в устрій державний. Ціла адміністрація виконанем етики; суди, кримінали, доми поправи, усилованем людей зісутий лад етичного права справляти. Всі установи людей сей етичний лад супонують, на нїм опирають ся, его шукають.

Застановляють ся над тим етичним правом і всі учені, хотьби як матеріально понимали лад суспільний людскости, хотьби як матеріальної будучности для неї шукали, самі свої розумованя опирають на пересвідченю, що якась право обовязуюче і якась етика поміж людьми можлива і конечна. Шукаючи свого ладу суспільного, критикуючи лад иньших, шукають і они природного людскости права.

Ті всі усилованя однак і та ціла праця людей до недостаточних лиш веде результатів і справедливости, санкції права морального між людьми майже нема. Нема надгороди справедливої за тиху працю і нема справедливої карі за всі укриті провини.

Найвисшою надгородою за посвячене цілого життя, за літа трудів і праці, грошева заплата; картка паперу, що свідчить о признаню заслуги; відзначене єї пустим знаком, ордером.

Як часто сеся зглядна наша мала справедливість правдивою несправедливістю видає ся. А злочин безкарно по світі розходить ся, часом домінує.

Від часу до часу лишень на злочин яскравий, на котрий можуть бути поставлені свідки, находить рід людський якусь кару і якусь поправу, але з яким висилком, як нераз недостаточну, як часто може і несправедливу.

А поза тими злочинами, знаними людям, кілька уходить їх уваги. Кілько таких діє ся несправедливостей і кривд, о котрих всі пересвідчені, що такими суть, а котрих люди не уміють так опреділити, щоби їх підтягати під карні свої кодекси.

А і не злочини, не переступства, а чини майже легальні в очах безсильного закона людского кілько разів несправедливостями!

Безмірну трудність знаходять люди в розграниченю прав кожного і обовязків. В дійсній гармонії відносин людських що другий тон фальшивий! В сїти відносин людей до себе на кождім кроці мотаня і узли, над котрими люди працюють, щоби їх розвязати, але часто безхосенно; нераз треба їм узли перетинати, бо нема кому розвязати. Замотаня відносин людських віками не раз тамують розвій суспільности і кровію міжнародних війн заливані, справедливого розвизаня не знаходять ніколи.

Паутина законів і справедливости людскої за слаба, не є санкцією права етичного, котре ціла людскість за природне собі вважає.

Брак санкції того права на сїм світі не є однак доказом, щоби сеї санкції зовсім не було. Занадто голосним загальний крик поміж людьми домагаючи ся справедливости, занадто голосна в серцях людських бесіда совісти!

Рішучо образ права етичного між людьми недокінчений, перерваний; се горс, дефект, се початок пісні, се перший звук слова «справедливість», по котрім мусять наступити дальші.

Хто лиш уміє читати на совісти рода людского, хто лиш уміє на сей образ дивити ся, видить в світлі яснійшій як те, чого руками дотикає ся.

По таким початку мусить наступити суд, мусить колись Судия безглядно справедливий, розсудити між людьми, мусить признати заслугу тихої а переслідованої праці, мусить укарати насильє безправа тих, що на світлі судив не мали і тих, що мали судив неправедливих і всіх, котрим кривда діє ся і всіх, котрі кривду роблять.

Оповідав мені колись технік сумну долю свого товариша, котрий збожеволів дивлячи ся, як будоване моста, котре після всіх его обчислень технічних було за слабе, щоби витримати тягар переходячого поїзда, стояло неначе на

перекір прав механічних після его обчислень. Не міг порозуміти, як незахованє тих прав могло не спровадити катастрофи.

Хто здоровим умом дивить ся на світ і на его несправедливости, мусів би хіба збожеволіти, якби не приняв санкції права етичного поза гробом.

Та санкція існує; чекає нас суд! На тім суді же сам голос совісти, сам голос власних пересвідчень в житє невпроваджених, само противорічє того, що чоловік уважав за свій обовязок з тим, що творив, більше еще як сам судия буде людей судити.

Даючи закон о тій найвисшій і найбезгляднійшій санкції, а відкликуючи ся до совісти людей пересвідчених о правді Его доктрини і з доброї волі піддаючих ся тому закону, запевнив ему Христос такий вплив на рід людський, таке загальне признанє і таку силу, о якій доси жадному законодавцеві не снило ся.

Закон Христов однак лишає чоловікови повну свободу. Як акт розуму, котрим чоловік приходить до віри, є актом логічнійшим, а може бути більше науково узасадненим, як звичайне поступованє розумних людей, так само і акт волі котрим чоловік приймає на себе закон Христовий, є ділом більшої і висшої свободи, як иньші діла волі.

Він є доказом більшої свободи і самостійнійшої волі, бо тим актом чоловік здобуває ся на силу взяти на себе добровільні обовязки цілого життя, котрих сповненє сполучене з неодними трудностями.

Річ очевидна, що акт волі, від котрого залежить ціле житє, є без порівняннї інтензивнійший і висшій від акту переходячого, котрий по хвилі змінє ся в прост противний. В ділі, в котрім воля більше могутча і більше тревала свобода висша, як в ділі, в котрім воля слаба і сама собою невгідна. Ділом волі свободної, котрої силою стояло би ціле житє, не легко може похвалити ся той, хто не розуміє інтензивности і сили, з якою чоловік рішає ся раз на все закона Божого тримати ся.

Мати над собою самим тільки сили і в житю бути так консеквентним, щоби все того самого хотіти, ту саму мати волю, се свобода волі висша і ліпша від сеї мнимої свободи одної днини, в котрій чоловік може днесь хотіти того, чого вчера не хотів і перед чим завтра буде утїкати.

Рівнож і кожде поодинокє діло, котрим чоловік сповняє тяжкий обовязок, кождий проте крок, котрим піддає ся під закон Христов, є актом свободнійшим від діла, в котрім чоловік йде за своєю пристрастію, або хотяй би лиш за власним уподобанем. Потреба на такий акт сильнійшої волі, більшого панованя над собою самим. А де сильнійша воля, там висша свобода. Більше може той, хто в житю більше над собою панує.

Не є свободою але сваволею дитинячою власну свою волю з дня на день зміняти після вражіня хвилі, за кождим повивом того, що подобає ся. Така воля, така свобода, волею, свободою дїтий. Якби можна математично обрахувати такі суперечні діла і напрямн одної і тої самої волі, нераз може виказало би ся, що така воля рівнає ся нулі, що чоловік не є паном такої волі і правдивої свободи не має. Противно, чоловік, котрий раз добровільно зробленим постановленем уміє ціле житє перебути і є в силі все того самого хотіти, а таким чоловік сей, котрий з власної волі закон Божий приймає, є паном свого поступованя, має волю консеквентну і сильну — а проте і висшу свободу.

(Дальше буде).

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

Біжучий тиждень буде, як зазначають згідно всі віденські дневники, кульмінаційним сезоном парламентарної сесії. Побіч палати послів, яка до латинських Зелених свят має поладити інвестиційне предложенє і покінчити розправу в комісії про будову водних доріг, нині розпочинають ся наради спільних делегацій. Завтра цісар прийме делегації та виголосить престольну бесіду, а в середу зложить міністер гр. Голуховский ехрорє в комісії угорскої деле-

гачії. Надіють ся, що перебіг делегаційної сесії буде спокійний, бо і Чехи, з огляду на внутрішню ситуацію, будуть більше склонні до резерви, чим коли небудь. В австрійській делегації появлять ся перший раз представителі всінімців пп. Іро і Вольф та без сумніву вискажуть там свої погляди на заграничну політику держави.

Турецке правительство, в ноті, яку вислало амбасадорам, оправдує своє поступованє супротив чужих почт надужиттями на шкоду турецького цілого уряду. Річну шкоду, викликану імпортом предметів, особливо дорогоцінностей, без оплаченя ціла, при помочи чужих почт, правительство обчислило на 300.000 фунтів. Тою дорогою приходило також оружє, котре в Туреччині взагалі заборонене. Туреччина не домагає ся знесеня чужих почт, хоч їх існуванє не оперте на ніякім міжнароднім договорі. Туреччина домагає ся лише, аби сортованє посилок відбувало ся в присутности турецьких урядників і аби доручуванє листів полишено турецьким листовосам. Порта жалує, що першу ногу зле зрозуміла і числить на поміч амбасадорів в справі скорого закінченя спору. Як бачимо, турецьке правительство хоче в мирний спосіб поладити справу, і аби не дразнити держав, вже відступає від свого жаданя знесеня чужих почт в Туреччині. Хоч се жаданє цілком оправданє, сумніваємо ся, чи держави відступлять від дотеперішної своєї практики.

В Німеччині викликала знатну сензацію статя Koeln. Ztg., яка домагає ся ліпшого забезпеченя на всі евентуальности східної пруської границі. В сій статі вказано, що на просторони межі Ольштиню а Ельком стоїть по пруській стороні тепер лиш 11 баталіонів піхоти, 3 полки кінноти, 1 полк цільної артилерії, між тим коли по російській стороні находить ся менше-більше на такій самій просторони 108 швадронів кавалерії, 80 баталіонів піхоти і 26 батерій артилерії. Цілий східно-пруський перший корпус виносить заледви половину того, кілько числять окружаючи его з двох сторін російські, надграничні залоги. Автор статі каже дальше: Російська кавалерія може кождої хвилі переступити границу, бригада стрільців готові кождої хвилі до маршу в єї сліди; 108 швадронів, 19 баталіонів і 96 гармат з російської сторони можуть легко перешкодити нам в мобілізації і воєнних операціях. Легко зрозуміти, як дуже ми потребуємо забезпеченя перед таким можливим нападом неприятельских сил.

В Англії ширять ся чим раз більший пессимізм що-до війни з Бурами. Часть праси виступає против арґлійских генералів, що нищать край, пускаючи з димом бурські ферми, що забирають до неволі жінок та дїтей та морять їх голодом і холодом. Такими способами до тепер лиш дикі народи воювали зі своїми неприятелями. Друга часть праси накликає правительство, щоби зробило раз конець війні якимись практичнійшими средствами. Англійські правительственні круги видять ся зневоленими признати, що зненавиджений Бурами Мільник (губернатор Капляндії, Оранії і Трансвалю) вже не верне на свою посаду. Навіть Цециль Родес, творець сеї війни, старає ся тепер виднати у Сельбері-ого лагіднійші услівя мира. Зачувати, що жінка генерала Боти везе до Крігера власноручний лист лорда Кітшенера, який жерівує корисні услівя мира, навіть, здає ся, автономію в разі, колиб Крігер спонукав Бурів до зложеня оружя. В ріжних льондонських дневниках появляють ся листи офіцерів з полудневої Африки, в яких доносять, що не лише воюкам, але і всім офіцерам ся війна обридла до остаточности, а від часу написаня сих листів став анґлійских війск погіршив ся. Девет якраз тепер знов вдер ся до Капляндії, а надто ще і другий відділ. Операції против сих нахідників стають чим раз труднійші і безуспішнійші, бо Африкандери чим раз більше горнуть ся до Бурів.

НОВИНИ.

— Календар. Ві вторник: гр.-кат. Йоана Богослова; рим.-кат. Єлени. — В середу: гр.-кат. Николая перен. мощей; рим.-кат. Юлії.

— **Чудна та опозиційна логіка!** А проявляє ся она в різних висказах опозиційного «Дѣла» з нагоди рускої гімназії в Станиславові. Коли опозиції треба, то такі придбання як гімназії і інші рускі школи і т. п. виставляє ся тріггелдами або відмовляє ся їм всякого значіння, іншим разом знов єї придбання виставляє ся яко здобутки опозиції. Так само, як треба, то представляє ся п. Барвіньського, що він своїм впливом то і се заподівав — іншим знов разом вмовляє ся в суспільність, що з ним ніхто не числить ся і т. д. А вже найсмішніше, що віденський дописувач Нр. в «Дѣл-і» вивує п. Барвіньського, що він «Рускому Клубови» не подав інформації, в якій стадії знаходиться справа засновання рускої гімназії в Станиславові і ддятого «Рус. Клуб» нічо в сій справі не зробив. А ми на се спитаземо, чи «Руский Клуб» звертав ся до п. Б-го о інформацію? Преці-ж «Руский клуб» ігнорує его яко посла! Яка-ж у Вас логіка пане Нр?!

— **З руского Товариства педагогічного.** Засіданє виділу відбудеть ся в суботу дня 25. мая с. р. о 6. годині де звичайно. Між іншими справами на порядку деннім «Регулямін для Головного Виділу».

— **Тарасові обходи.** Товариство «Народний Дім» в Калуші устроєво концерт в польскі Зелени сьвята, дня 26. с. м., при участі хору «Стрийського Бояна». По концерті забава з танцями.

— **Консекрація лат. єпископа-суфрагана Кароля Йосифа Фішера** відбула ся вчера в катедральнім костелі в Перемишлі. З церковних достойників взяли в ній участь: кс. архієп. Більчевский, єпископи Пельчар, Валєнґа, Чехович і Новак. Зі сьвітських достойників були присутні при торжестві консекрації намісник гр. Пінїньский, краєвий маршалок гр. Бадені, президент кр. суду др. Тхоржанський, радники двору староста Лянїкєвич і през. окр. суду в Перемишлі Славський, генерали Гальґочи і Пухерни і ин. Торжество скінчило ся по 12 годині, почім в єпископській палаті відбув ся обід на кількадесят накрить.

— **Вибір нового архієпископа вірменського** не відбуде ся дня 20. мая. як довшено, але пізніше. Доси ще не знати, хто з кандидатів буде на першім місці в терні.

— **При дебаті над бюджетовою провізорією** в бюджетовій комісії, рускі послы зложили ось які заяви:

Пос. Романчук: Серед тих обставин, що теперішнє правительство так само, як его попередники, не дає зарад дотеперішнім надужиттям адміністрації в Галичині, допускало до найбільших незаконностей при виборах, потурає неправному павованю одноікляси над цілим руским народом та над більшою частию польского народа, не причиняє ся нічим до усунєня кривд руского народа, дає знидіти безпомічно рускому мужикови в найкрайнійшій нужді, так що він лише масовою еміґрацією є в силі освободити ся від сеї нужди і тим способом протестує против такого обходження ся з ним, — я не можу висказати довіря правительству, а тим самим не можу голосувати за бюджетовою провізорією.

Пос. Барвіньский констатує з вдоволенєм, що в парламентарних відносинах зайшла зміна, яка чинить можливим на разі парламентарне полагожденє бюджетовою провізорією. Через повні чотири роки було неможливим наглядати потреби народу порушити в парламенті та пояснити питання, які відносять ся до економічного і культурного піддвигнення населєня. Се вийшло на найбільшу шкоду для економічно і культурно слабших народів, до яких належить також руский варід. В дебаті про бюджетову провізорію в палаті, бесідник покористує ся нагодою, щоби обговорити основно потреби руского народа. Вкінці він заявляє, що він і его одномишленники будуть голосували за провізорією.

— **В Бережанах** розпочалась будова дому для сестер Служебниць. Вдова по сьвященнику, пані Гориновичева, записала свою реальність в Бережанах вартости 30.000 кор. і 50.000 кор. готівки в користь Служебниць, вкладаючи на них обовязок удержувати десять селяньських дівчат наміряючих ходити до школи, а в каплиці, вибудованій при тім домі, відправляти річно 50 богослужєнь за упокій душі єї і єї мужа. Екзекутором сего запису є п. Карачевский, секретар суду в Бережанах і він то наклонив паню Гориновичеву до того гуманного діла. ВПрєосв. Митрополит, будучи недавно в Бережанах, відвідав старушку і висказав їй подяку за єї жертву. Сими днями відбудеть ся посьвяченє угольного каменя під дім Служебниць.

— **Іменованя і перенесєня.** Цісар іменував почтового радника у Львові, Йосифа Штеґбауєра, почтовим надрадником. — Цісар переніє на власне бажанє радника висш. суду краєвого Володимира Вілького з кр. суду у Львові до висш. кр. суду у Львові та іменував радників краєвого суду Адольфа Сіховеґа в Коломиї, Станислава Темилього в Стрию і Євгена Абраґамова, радниками висшого суду кр. у Львові.

— **День 29. м. м.** був празником для склярів і властителей фабрик скла. Того дня вибито у Львові 454 пшб ріжної величини і ціни. Загаль-

на вартість вибитих того дня пшб виносить 7.858 корон 60 сот.

— **Огонь в міским театрі у Львові.** Магістрат вислав ще в суботу комісію, яка мала занятія ся вяслідженєм причини пожежи в театрі. Показало ся, що причиною огня було неоглядне нарушенє головного електричного кабля. Стало ся се на ул. Сикетускій, де робітник газowego заведеня шукав за газовими рурями і получив два каблі. В наслідок сего акумулятори в театрі виладовали нараз електричність і через те стопила ся ізоляційна маса в театрі і ще в деяких місцях. З тої причини не стало в театрі освітлення і представлення перервано аж до середи. Шкоду, яку задля того потерпить дирекція театру, винагородить магістрат.

— **III зїзд ческих лікарів і природописців в Празі.** На зїзді тім будуть репрезентовані всі Славяне а до виголошеня промов і відчитів будуть допущені всі славянські мови. — В секції больогічній зголосив др. Євґен Озаркевич зі Львова відчит: «Про туберкульозу в Галичині і способи побороуваня єї», котрий виголосить в рускій мові.

— **З сербского двора королївского** витягають на сьвіт що день нові скандали. З Відня приміром доносять з достовірних жерел: Сербска королева Драґа піддала ся перед кількома роками в одній з віденських санаторій операції (ovariotomy), по якій поки єї життя не буде вже матерью. Коли она була двірскою дамою, скористала з любовних звосин з королєм і вговорила в него, що чує ся матерью. Недосьвідчений король налякав ся і мимо перепон подружив ся з Драґою. Тимчасом кн. Караґорґевич дізнав ся у Відні про операцію королеви і повідомив про се всіх заграничних послів в Сербії, аби они не допустили до ніякого підступу королеви. Найважнійшу містю мав російський посол, бо цар був свідком при вінчаню Александра з Драґою і був прошений на хрестного батька першого їх потомка. Коли цар дізнав ся від посла, що Драґа має намір в критичній хвили підсунути чужу дитину за свою, обурений вислав до Білгорода славного гінекольоґа д-ра Стеґірева в Москви а за мнимого асистєнта додав єму свого прибічного чиновника. Др. Стеґірев мав оглянути королеву і здати як найточнійше справу царєви. Др. Стеґірев застав в Білгороді французского лікаря, який яко давній знакомий Драґи, знав цілу справу і підкуплений згодив ся помочи Драґі при обманьстві і намовляв до сего д-ра Стеґірева. Однак Стеґірев, також мимо заходів Драґи, аби его підкупити, доніє про все царєви і розголосив цілу справу перед сьвітом.

Для більшої певности король Александер спровадив з Відня проф. д-ра Вертґайма і д-ра Каятакузєне з Букарєшту, аби пересвідчити ся про дійсний стан его жени. Оба лікарі потвердили лише те, що заявив др. Стеґірев. В Сербії настало велике огірченє між народом, що королева хотіла обманити не лише короля, але цілий сьвіт. — З Відня доносять, що ходять поголоски про довшєне самоубійство королеви.

— **Студентскі демонстрації в Пешті** покінчили ся виключенєм двох студентів на пів року, одному студентови ректор уділив пагану, а шістьом загрожено виключенєм в случаю поновлення розрухів.

— **З Незнанова коло Камінки струм.** пишуть нам: На днях спіймано в лісі коло Незнанова ноторичного злодія Левка Дмитраша, який через чотири роки крав в доокресних селах все, що попало єму в руки і крив ся в лісах. Дмитраша спіймав жандарм Теодор Федяш, який приїхав з Ямниці моравскої за відпусткою до свояків в Незнанові.

— **Збори австрійского товариства приятелів птахів** відбули ся оноді у Відні. Підчас нарад члєни «Товариства торговлі пташичими перами» счинили заколот і вкінці вийшли зі салі. Против заборони нищеня птахів для піря виступав найзавзятіше якийсь Петра, який доказував, що в наслідок такої заборони тисячі людей стравили би заробіток. Против доказів Петри заявили ся майже всі учасники зборів, так що вкінці члєни товариства торговлі пташичими перами уступили зі салі. На зборах ухвалено між іншим заняти ся охороною вигибаючих птахів і нищенєм неприятелів птацтва. Найбільше виступали бесідники против котів і ухвалено звернути ся з відозвою до суспільности, аби убивано котів, а мясо з них аби уживано на поживу. По зборах відбув ся бенкет.

— **Чим є Йокай?** Підчас побуту цісаря Франца Йосифа в Будапешті, зголосив ся до канцелярії королївскої палати Маврикий Йокай і просив дижурного урядника, аби виробив єму авдиєнцію. Опісля прийшло між ними до такої розмови: — «Ваще назвиско», спитав урядник. — «Маврикий Йокай». — «Рід занята?» — «Я написав кілька книжок; були добрі і лихі, як лучило ся». — «В яким характері просите о авдиєнцію? Чи єсьте тайним радником?» — «Ні». — «Камерюнкром?» — «Ні». — «Отже чим єсьте?» — Йокай заветидав ся і роздумував, чим він може бути, коли не є ані тайним радником ані

камерюнкром. Вкінці пригадав собі: — «Єсьм членом палати панів». — «Отже маєте яєсь відзначенє?» — «Так, ордер св. Стефана». — Урядник став ся чемнійшим і попросив Йокая, аби припняв ордер і зголосив ся другого дня на авдиєнцію.

— **Вплив ярини на здоровлє.** Загально говорять, що шпінат робить дуже добрий вплив на нерви а так само молоде листє кульбаби (Taghasium officin., Löwenzahn) коли его їсти зеленим яко салату. Шпнаґа чистять кров; селєра добра від ревматизму і нервового болю голови, а томати (помідори) роблять добрий вплив на печінку. Морква, кажуть, додає крови, салата і огірки холодять і додають апетиту. Чієник і цибуля спонукують більший вплив сливи і соку жолудкового а тим причиняють ся до ліпшого травленя. Звісно загально, що всяке товсте і трудно стравне мясо приправленє з чієником є стравнійше (н. пр. баранина, ковбаси, салыми і т. п.) Редква, іменно же сок з неї є добрий на жолудок а після загальної повірки помагає і на сухоти. Вся зелєна ярина має в листю т. зв. зелєнь листну, через котру дістає ся до нашого тіла потрібне для крови зелєзо. («Нар. Часопись»).

— **Небезпечність зараженя старими книшками.** Купувати старі книжки для дітей до науки, то для бідних людей, що правда, шльга, але в многих случаях і річ не конче безпечна, бо годі знати, через які руки книжка переходила, і чи як-раз через таку стару книжку не можна набрати ся якої заразливої недуги. Новійші розсліди показали, що старі книжки дійсно шпирять всілякі заразливі недуги. Особливо легко переносять ті книжки дифтерію, бо бацилі, що викликають ту хворобу, живіють 4—5 місяців на книжці, на котру дістали ся від дитини, що хворувала на дифтерію. Ще небезпечнійшими стають ся книжки, котрих уживали дітя, що мали туберкули (сухоти). Що найбільше можна старі книжки лшпати по здорових старших дітей для молодших одної і тої самої родини, але не брати ніколи старих книжок від чужих дітей.

— **Дрібні вісти.** Весняний перегляд львівскої залози відбув ся в суботу, довшений командантом корпусу ген. Фідлером. — Намісництво дозволило п. Антонови Болєславови 2 ім. Кікевичови змінити родовє назвиско на «Доньский». — З днем 20. с. м. буде отворений новий уряд почтовий в Буцу, бережаньского повіта. — Інспектором для румунських шкіл на Буковині по помершим послі Ісопескулі зїстав іменованій Діониз Сімянович, проф. гр.-орієнт. школи реальної в Чернівцях. — Вінчанє п. Івана Тиміньского, б. посла соймового, з п-єю Єлисаветою Семанівною, учителькою, відбуло ся оноді в Чернівцях.

— **Гумористичний кутик.**

Завидливим.

Як давно зависть тебе їсть,
Живєш на свою муку-злість;
Бо хотьби ти богатий став —
Не може статись, щоб вєсь мав,
А зависть ще не буде сита,
Хоть поглотила-б і пів сьвіта.

Молодий пост.

— Ох, я хотів би вже вмерти, щоби скорше могли мої земляки одушевляти ся сьвяткованєм роковин моєї смерті!

Еманципанткам.

Що се є еманципація?
Се жінок капітуляція:
Они перше панували
Виключно над мущинами,
Тепер хочуть, щоб зрівнали
Жєнщин всїх на рівні з нами.

Посмертна оповістка.

— **Зєна Дуткевич,** дочка гімназ. проф. Петра Дуткевича, упокоїла ся в Бережанах в 21. році жатя. В. с. п!

— **Марія Гордієвска,** дочка пароха з Кального, упокоїла ся в 20 році жатя в Підгайцях. В. і. п!

Телеґрами.

Ґеделє, 20. мая. Вчера перед полуднем відбуло ся тут торжество відкритя памятника бл. п. цісарєви Єлисавети, а то в присутности цісаря, члєнів цісарского дому, прєвєса кабінєту Сєля, усїх угорських міністрів, богатых достойників і т. д. Цісаря при приїзді витано і пращано ентузіястичними окликами.

Білгород, 20. мая. Прибувший сюда корєсподєнт «N. fr. Presse» мав інтервю з президентом міністрів др. Вуїчом, який запєвнив его, що населєнє зовєім не збурило ся з причини послїдних подій. Проф. Стеґірев ствердив, що у

Драги був случай т. зв. *grossesse imaginaire*, з яким акушери часто стрічають ся в практиці.

Берлин, 20. мая. Канцлер гр. Більов удав ся вчора до цїсаря, перебуваючого в Мецу, щоби єму зложити рапорт про подїї в Китаю. Зачувати, що стало рішене поступенно вицфати німецькі війська в Китаю, та розпочати сю акцію в найблизших днях.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

— Про стан засївів в Борщівщині пишуть: В вашій околиці і в цілїм повіті борщівським озимина виглядає дуже красно як рідко коли; весняні роботи з причини непогоди сего року опізнїли ся, а мимо того до сеї пори всякі роботи в городах і на полях покінчили ся. Дерева овочеві уже розцвили ся а хотїя були приморозки і сильні зимні вітри, нічого їм не пошкодило. Є отже надїя, що сего року буде всілякого овочу подостатком, особливо в Шупарці, Єрмаківці, Залїсю, Іваню пустім і иньших селах,

де теплота і земля деревам овочевим сприяє. Бувають роки, що в осени приїздять купці і бриками вивозять овочі а по найбільшїй частї сливки до Тернополя, Бродів і иньших околиць північної частї краю нашого, де люди не кохають ся в садовинї.

— Красвий Союз кредитовий у Львові має на складї ось такі друки для руских товариств кредитових: 1) Книгу дневників аркуш по 10 сот. 2) Замкнєня місячні 2 аркуши 5 сот. 3) Інвентар довжників аркуш по 5 сот. 4) Інвентар вкладників аркуш по 5 сот. 5) Інвентар удїлів аркуш по 5 сот. 6) Книгу головну аркуш по 10 сот. 7) Книгу ліквідаційну аркуш по 10 сот. 8) Книгу вкладок щадничих аркуш по 10 сот. 9) Книгу удїлів членських аркуш по 10 сот. 10) Реєстр членів аркуш по 10 сот. — Купувати і замовляти можна в канцелярії «Красвого Союзу кредитового» у Львові, ринок ч. 10, I. поверх.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,
у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна.

Програма від 16. мая до 1. червня 1901.
При співучастї військової музики 24. п. п.

- 1) Konorah, загадка XX столїтя.
- 2) Krueger і Kirsten, комїчна музикальна маскарада.
- 3) Troba, феноменальний жонглер.
- 4) Сестри Schaefer, знамениті дуетистки.
- 5) Maritana і Victoria, воздушні артистки.
- 6) Trio Decaruso, славні італійські артисти інструментально-вокальні.
- 7) Sobosy, трансформаційний мїмік.
- 8) Les Ploety-Lavellas, «Melange-Act».
- 9) Irma Bellany, лірична співачка.

Що дня о 8. год. вечером велике представлєнє. В недїлю і сьвята два представлєня. Щопятниці High Life представлєнє. Білєти вчаснїше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечєнь
„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвітї»).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечє будинки і всі предмети движимї против огневих шкїд.

«Дністер» припоручилї Преосвящ. Ординарїати Всєч. Духовєнству і вірним всіх трех Епархїй.

Фонди гваранційні «Дністра» з дїем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор.	11	сот.	} разом 520.406 кор. 65. сот.
Резерва премїї	171.942	"	—	"	
Резерва спеціальна	6.000	"	—	"	
Фонд емеритальний	30.924	"	54	"	

Тариф «Дністра» умїркованї. Надвїзика річна роздїляє ся між членів в формї аворотів. За рік 1900 дістають члєни 8% звороту в премїї.

«Дністер» виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2.120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроволочно в присутності Делегата і 2 членів.

Полїси «Дністра» приймають при позичках гіпотєчних: Банк красвий і Каса опадности у Львові, Коломїї, Самборї, Долинї, Снятинї, Городенці, Терєбовлї, Залїцїнах, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся тїлько через «Дністер» в Товариствї взаїмн. обезпечєнь в Краковї; в таких обезпечєнь через «Дністер» їде часть провізїї на рускі публичні добродїїні ціли; полїси і квїти видає Краківске Товариство рускі.

«Дністер» пошукує спосібних агєнтів, особливо сєлян господарів в окрєстностях, де ще нема бливько агєнцій «Дністра». Агєнти заробили вже 274.964 кор. провізїї.

Зголїшеня о агєнцїї треба вносити до Дирекцїї у Львові.

Сєляне! убїгайте ся тїлько о агєнцїї «Дністра»

Вїд огню обезпечїте ся тїлько в «Дністрі».

На житє обезпечїте ся тїлько через «Дністер».

Лекційна комісія

студєнтів філософїчного видїлу львівського університєта, яка остає під зверхним проводом проф. Твардовского, поручає здібних інструкторів і домових учитєлів. — Устні зголошеня приймають члєни комісії щодєнно (навіть в недїлі і сьвята) на університєтї (I п. Салї VIII) межї 12—1. год. — Адреса: Лекційна комісія студєнтів філософїчного видїлу, Львів, Університєт.

Дешєвим і гарним дарунком

при всяких нагодах,
яко гарна прикраса комнат
Картини: Верещакїна, Шевченко в доми-винї і Сластьона, Шевченкова могила.
Можна дістати через адмїністрацію „Руслана“ з пересилкою за 1 кор. 60 сот.

Розклад поїздів залїзничих обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
осп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годинї				відходить о годинї			
	6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня		1:55	до Станиславова, Підвисокого, Потупор		
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галац), Гусятина		2:08	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний		
	6:46	з Брухович, щод. від 16. мая до 15. вер. вк.			6:43	дв. Підзамче	
	7:45	з Янова			6:35	до Лавочного (Мувкача, Пешту) Борислава	
	7:49	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		8:30	8:40	до Кракова (Відня, Варшави), Берлина	
	8:00	на дв. головний		2:55	9:00	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)	
	8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока			9:15	до Янова	
	8:15	з Сокаля, Рави рускої			9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.	
1:35	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина			9:42	дв. гол.	
	11:45	з Ряшова, Любачова, Самбора		2:40	10:20	до Сокаля, Бєлаца, Рави рускої і Любачова	
	11:55	зі Станиславова (Кересмеає, Потупор)			10:25	до Чернівців	
	12:55	з Янова			1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в недїлі і сьвята	
	1:10	зі Сколього, Калуша, Хирова а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.			2:15	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в недїлі і сьвята	
	3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)			3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.	
	4:40	зі Самбора, Борислава, Стрия			3:15	до Янова щодєнно від 16. мая до 30. вер.	
2:20	5:11	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підз.			3:26	до Брухович щод. від 16. мая до 15. вер.	
2:35	5:35	" " на дв. голов.			3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова	
	5:50	з Кракова					
1:45	5:40	з Чернівців, Іцкан					
	6:00	з Сокаля, Бєлаца і Любачова					
Нїч							
	7:36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)		12:45	6:10	до Станиславова	
	8:50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня щод.			6:20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	
	9:41	з Янова від 1. мая до 15. вер. щодєнно			6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щодєнно	
	9:20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)			6:35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова	
8:40	9:50	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова			7:10	до Тернополя, Бродів дворець головний	
2:31	9:40	з Чернівців, Бухарешту,			7:32	дв. Підзамче	
12:15	10:20	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша			7:25	до Сокаля і Рави рускої	
	10:20	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підз.			7:52	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)	
	10:02	" " на дв. голов.			9:30	до Янова від 1. мая до 15. вересня	
	3:12	з Підволочиск Копичинь на дв. Підзамче		2:51	10:30	до Чернівців і Іцкан	
	3:35	" " на дворець головний			11:00	до Кракова, Відня, Варшави	
					11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
					11:32	дв. Підз.	
					4:15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора	
					4:45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. щод.	

ЗАМІТНА: Пєра нїчна числїть ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівського. — В містї видають білєти їзди: звичайні білєти агєнція часопїсний Ст. I. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білєти звичайні і всякі иньші, тарифи, ілюстрованї прогїдники, розклади їзди і т. п. бюро інформаційне ц. к. залїзниць державних (ул. Красєвских ч. 5. в подвірїю, сходи II., дверї ч. 52) в урядових годинах (8—3 а в сьвята 9—12).

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гїпотєчний

Вїддїл депозитовий

приймає вклєди і виплачує завдатки на рахунок бїжучий, приймає до переходя паперї нарїстїні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджєно подїбно як в інституцїях заграничних т. зв.

Депозити сховковї (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 85 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталєвій насті панцирній сховок до виключного ухитку і під власним ключєм, де безпєчно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим взглядом поробив Банк гїпотєчний як найдєгіднїши заряжєня. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у вїддїлі депозитовим.